

Ühinenud Rahvaste
Hariduse, Teaduse
ja Kultuuri
Organisatsioon

UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon

UNESCO sündmused

UNESCO rahvuslike komisjonide kohtumine Astanas

22.–24. juulini 2014 toimus Kasahstani pealinnas Astanas regioonideülene UNESCO rahvuslike komisjonide kohtumine. Kokkusaamise eesmärk oli tugevdada rahvuslike komisjonide ja UNESCO omavahelist koostööd. Üritusel osalesid rohkem kui 110 rahvusliku komisjoni esindajad ja selle korraldamist toetas UNESCO Kasahstani rahvuslik komisjon.

Ühiselt arutati selle üle, kuidas tagada UNESCO nähtavus liikmesriikides, häid praktikaid oma tööst jagasid Indoneesia ja Ungari rahvuslikud komisjonid. Lisaks peatuti rahvuslike komisjonide ja UNESCO regionaalsete büroode omavahelisel koostööl, osalusprogrammi tulevikul ning sellel, milline võib olla UNESCOsse kuulumise lisandväärtus riigile.

Kohtumisel toimusid ka piirkondlikud nõupidamised. Euroopa ja Põhja-Ameerika regiooni ühisarutelul leiti, et oluline on veelgi tihendada omavahelist koostööd, muuta ühiskohtumised regulaarseks, toetada ühiste heade kogemuste jagamist ja toetada rahvuslike komisjonide liikmete koolitust.

Lisaks nõupidamistele tutvustati osalejatele ka Kasahstani kultuuri ja uut pealinna Astanat. UNESCO ERKi esindajana osales üritusel haridusprogrammide koordinaator Hanna-Liis Kaarlõp-Nani.

Tutvumine Kasahstani värvika kultuuriga
Foto: Hanna-Liis Kaarlõp-Nani

UNESCO geoparkide eksperdid külastasid Eestit

17.–20. juulil külastasid Eestit kaks UNESCO eksperti, kelle ülesandeks oli hinnata eelmise aasta lõpus UNESCOle esitatud MTÜ Saarte Geopark taotluse sobivust UNESCO Euroopa geoparkide võrgustikku. Üheks visiidi eesmärgiks oli analüüsida ka taotluse ja olemasoleva UNESCO kaitse alla kuuluva Lääne-Eesti saarte biosfääriala territooriumide kattuvusest tulenevaid küsimusi. Ekspertide visiit hõlmas mitmete geoloogiliselt ja kultuurilooliselt põnevate paikadega tutvumist Muhu saarel, Saaremaal ja Vilsandil ning kohtumisi vallavanematega ja kohalike ekspertidega erinevatest organisatsioonidest.

Euroopa geoparkide võrgustik on UNESCO globaalse geoparkide võrgustiku Euroopa alavõrgustik, mille eesmärgiks on hoida, kaitsta ja edendada võrgustikku kuuluvate geoparkide pärandit ning edendada vastutustundlikku turismi. Võrgustikuga liitumise korral saab Saarte geopargist esimene geopark Eestis. Otsust võrgustikuga liitumise kohta on oodata käesoleval aastal.

Saarte geopark on osa Eesti biosfäärialast, mistõttu on geopargi staatusega kaasnevad olulised valdkonnad ka kultuuripärand, kohalik kestlik ressursikasutus ja sotsiaalne sidusus. MTÜ Saarte Geopargi esitatud taotluse põhiosa hõlmas Saare maakonna geoloogilist kirjeldust, geopargi objektide detailset kirjeldust, loodus- ja ajalooliste väärtuste kaitse ning säilitamise olukorda. Taotlus sisaldas andmeid ka kultuuri, arheoloogia ja ajaloo kohta.

UNESCO ERK
Pikk 2,
10123 Tallinn
Tel: 6 441431
Fax: 6 313757
unesco@unesco.ee
www.unesco.ee

Eesti kandidaat MABi strateegiaprogrammi töögrupp

UNESCO on loomas ekspertgrupp, mille ülesandeks on välja töötada UNESCO programmi "Inimene ja biosfäär" (MAB) strateegia 2015–2025 ja tegevuskava. Eesti esitas töögrupi kandidaadiks Toomas Kokovkini, kes esindab Eestit ka UNESCO programmi "Inimene ja biosfäär" valitsustevahelises koordineerimisnõukogus.

Eesti ekspert osaleb UNESCO nõuandeorgani töös

Eesti ekspert, etnoloog Kristiina Porila osaleb 2014. aastal UNESCO vaimse kultuuripärandi komitee nõuandeorgani töös.

Septembri teisel nädalal kohtunud nõuandeorgan hindas rahvusvahelise abi taotlusi ning kandetaotlusi, mida riigid esitasid kiireloomulist kaitset vajava vaimse kultuuripärandi nimekirja ja heade kaitsemeetmete registrisse, ning edastasid oma soovitud novembri lõpus kogunevale komitee täiskoosseisule lõpliku otsuse langetamiseks.

2014. a juunis peetud konventsiooniosaliste üldkogu otsustas senist hindamissüsteemi muuta ning anda kõikide konventsiooniga seotud taotluste hindamise üle uuele hindamisorganile, kuhu kuuluvad kuue akrediteeritud vabauhenduse esindajad ja kuus eksperti, igast valimisgrupist üks.

Eesti esitas Kristiina Porila kandidatuuri ka uue hindamisorgani koosseisu. Teisest valimisgrupist on oma eksperdid välja pakkunud ka Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi, Serbia ja Rumeenia. Uue hindamisorgani liikmed valitakse 24.–28. novembril 2014 peetaval komitee istungil.

Tartu kandideerib UNESCO kirjanduslinnaks

Tartu läheb edasi UNESCO kirjanduslinnaks kandideerimise protsessiga. 15.septembril moodustas Tartu linnavalitsus selleteemalise komisjoni, kuhu kuuluvad nii linna, ülikooli, kultuuri- ja haridusministeeriumi kui ka kirjandusorganisatsioonide ja noorte esindajad. Komisjoni eesmärk on analüüsida ja kinnitada Tartu kirjanduslinnaks kandideerimise eesmärgid ja tegevuskava, teha vajadusel linnavalitsusele ettepanekuid lisavahendite eraldamiseks ja linnaeelarve planeerimiseks, anda soovitusi linna kirjandusvaldkonna arendamiseks ja linna arengukava täiendamiseks. Komisjon kinnitab ka UNESCOle esitatava Tartu linna taotluse. Taotluse esitamise tähtaeg on 20. märts 2015.

Rahvusvaheline kunstilaager Andorras

14.–24.07.2014 toimus Andorra väikelinnas Ordinos rahvusvaheline kunstilaager „Colours of the Planet“, mille korraldas UNESCO Andorra rahvuslik komisjon. Laagris osales 29 kunstnikku üle maailma, Eestit esindas Jane Remm. Laager oli tööine ja avatud kogemustevahetusele. Kümne päeva jooksul maalits iga osaleja vähemalt kolm maali, millest koostati näitus. Jane Remmi projekt oli pühendatud *selfie*'dele, täpsemalt sellele, kuidas *selfie* on kunstnikule asendanud traditsioonilise autoportree maalimise. Valmis kolm maali: „Omani kunstnik Sami Alysabi Andorra maastikus *selfie*'t tegemas“, „Paapua Uus Guinea kunstnik Jeffry Feeger Gateljees *selfie*'t tegemas“ ja „Kanada kunstnik Marigold Santos peol *selfie*'t tegemas“.

Lisaks maalimisele oli programmis mitmeid Andorra eri tahke tutvustavaid üritusi ja ekskursioone ning tegevusi lastega. Samuti toimusid esitlused, kus iga riigi esindaja tutvustas oma maad ja kultuuri. Laagrit külastasid UNESCO peadirektor Irina Bokova ja UNESCO hea tahte saadik, kunstnik Hedva Ser, ning teised kultuuritegelased.

ELFi talgute suvekool UNESCO vabatahtlike programmis

UNESCO haldab maailmapärandi vabatahtlike programmi, kuhu valitakse kõikjal maailmast häid näiteid noorte koostööprojektidest, mis aitavad kaasa maailmapärandi kaitsmisele ja tutvustamisele. 2014. aasta programmi valitud projektid olid seotud ÜRO jätkusuutlikku arengut toetava hariduse aastakümne (2005–2014) ja bioloogilise mitmekesisuse aastakümne (2011–2020) eesmärkidega. 54 väljavalitud projekti hulgas oli ka selle aasta juulis Nedrema ja Laelatu puisniitudel peetud talgute suvekool, mille korraldas Eestimaa Looduse Fond koostöös EstYesiga. Talgulised tegid puisniitudel käsitsi heina, said uusi teadmisi ja veetsid mõnusalt aega.

Heinaliste vikatid puhkehetkel
Foto: Eestimaa Looduse Fond

UNESCO ühendkoolide õpetajate teabepäev

27. augustil toimus UNESCO ühendkoolide õpetajate teabepäev, kus tehti kokkuvõtte eelmisest õppeaastast ning seati sihte uueks. Lisaks arutati, kuidas UNESCO ühendkoolide võrgustik toimib ja tutvuti Mondo uute ruumide ja õppematerjalidega.

Lepiti kokku, et olulisemad sündmused, millest UNESCO ühendkoolid osa võiksid võtta, on sellel aastal demokraatiapäev septembris, filosoofiapäev novembris, ÜRO simulatsioon märtsis ja õpilaste teaduskonverents kooliaasta lõpus.

15. septembril toimunud demokraatiapäeva teemaks oli kuulamine ja koolides toimunud üritusi koordineeris Eesti vaitlusselts. Demokraatiapäeva tähistamises osales 14 UNESCO ühendkooli.

20. novembril tähistatakse aga koostöös Tartu ülikooli eetikakeskusega filosoofiapäeva, mille teemaks on sellel korral lahkarvamused. Tartusse filosoofiapäevale oodatakse lisaks õpilastele ka õpetajaid ja päev on

mõeldud keskkooliõpilastele. Lahkarvamused on teemaks ka märtsikuus toimival riiklikul filosoofiaolümpiaadil ja kevadisel rahvusvahelisel olümpiaadil, kuhu on oodatud kümme parimat riiklikul olümpiaadil osalenut.

ÜRO simulatsioon toimub sellel korral 27.–29. märtsini Jüri gümnaasiumis. Nagu ikka toimuvad ka eeltööpäevad. Simulatsiooni teemad valime sellel korral kestlike arengueesmärkide (*sustainable development goals* – SDG) seast. ÜRO simulatsiooni koduleht jääb ka sellel aastal samaks, see on unesco.urosimulatsioon.ee

Teaduskonverents toimub ka sellel korral mõnes looduskauis kohas (kaalumisel Mooste mõisakompleks). Konverentsile on oodatud eelkõige põhikooliõpilaste ettekanded ja loovtööd maailmaharidusega seotud teemadel. Teaduskonverents toimub mai lõpus/juuni alguses, täpsed kuupäevad lepatakse kokku esimese kooliveerandi jooksul, kui on selge, mis koolis aasta lõpus ees on ootamas.

UNESCO ühendkoolide koolijuhtide infopäev

16. septembril toimus Tartus UNESCO ühendkoolide koolijuhtide infopäev, kus tutvuti uute ühendkoolide tegevust puudutavate strateegiadokumentidega.

Lepiti kokku, et UNESCO ühendkool võiks oma tegemistes lähtuda juhised „Jätkusuutlikku arengut toetav ja vastutustundlikku maailmakodanikku kujundav kool”, mis tähendab maailmahariduse ja jätkusuutlikku arengut toetava hariduse põhimõtete teadlikumat arvestamist nii kooli strateegiadokumentides, õppetöös, koolikeskkonnas kui ka juhtimises. Samuti arutati läbi UNESCO koolide tegevusraamistiku muudatused. Nüüdsest on UNESCO kooli tiitel piiratud ajaliselt kahe aastaga, misjärel hinnatakse kooli ja UNESCO ühendkoolide koordinaatori koostöös kooli arengut võrgustiku liikmena. Lisaks tutvuti UNESCO koostatud uue strateegiaga ühendkoolidele aastateks 2014–2021.

Jätkusuutlikku arengut toetava hariduse olulisusest pidas ettekande UNESCO ekspert Charles Hopkins, lisaks tutvuti sellega, milliseid ettevõtmisi pakub ühendkoolidele Mondo maailmahariduskeskus. Kõigil UNESCO ühendkoolide õpetajatel on võimalus osaleda maailmahariduse süvaõppekursusel, mis on meie võrgustiku õpetajatele tasuta. Registreerumine:

<http://www.maailmakool.ee/koolitused/kursus3/>

Arutelu selgus ka, et koolijuhid sooviksid olla lisatud ühendkoolide kontaktisikute ühisesse meililisti ja et ühiseid eesmärgistatud üritusi ja õppereise võiks olla veelgi.

Kõik arutlused olnud dokumendid, info MTÜ Mondo ja UNESCO ühendkoolide tegevuste kohta ning Charles Hopkinsi ettekanne on üleval UNESCO ERK kodulehel <http://www.unesco.ee/teabepaev-27-augustil-2/>

Kalender

15. –31.10.2014
UNESCO täitevkoogu
195. istung Pariisis

13. –14.11.2014
Maailmapärandi
konventsiooni
osalisriikide
erakorraline üldkoogu
Pariisis

10.–12.11.2014
Kestliku arengut
toetava hariduse
maailmakonverents
Jaapanis

20.11.2014
Filosoofiapäeva
tähistamine Tartus

24. –28.11.2014
Vaimse kultuuripärandi
komitee 9. istung Pariisis

9. –11.12.2014
Kultuurilise
mitmekesisuse
konventsiooni komitee
8. istung Pariisis

18. –19.12.2014
1954.a Haagi
konventsiooni komitee
9. istung Pariisis

Eesti esindaja osales ÜRO matkel USA-s

20. juulist kuni 2. augustini toimus Ameerika Ühendriikides rahvusvaheline ÜRO simulatsioon, kus Eestit esindas Noarootsi gümnaasiumi vilistlane Sigrid Ojavee. Matke korraldas UNESCO Center for Peace ja see on juba teine kord, kui Eesti delegaat simulatsioonil osaleb. Kahenädalase laagri ja selle käigus toimuva simulatsiooni eesmärk oli pakkuda poliitikahuvilistele noortele rahvusvahelist kogemust, samuti suunata neid arutlema maailmapoliitilistel teemadel. Matke käigus mängiti läbi ÜRO peaassamblee, lisaks osaleti põnevates töötubades ning külastati New Yorki ja Washingtoni.

Eesti esindaja valiti 2014. aasta ÜRO Eesti matkel osalenud delegaatide seast ning tema hea kõneoskus ja lai silmaring leidsid äramärkimist ka korraldajate poolt, sest Sigrid valiti USAs oma komitee kõige paremaks delegaadiks.

*Kohtumine Tšehhi suursaadikuga USAs
Foto: Sigrid Ojavee*

UNESCO Läänemere projekti (BSP) uudised

15.–19.septembril toimus Warnemündes, Saksamaal BSP järjekordne teaduslaager, kus Eestit esindasid Viimsi kooli õpetaja Karin Keert ja õpilased Sten-Jan Sarv, Mark Kennert Vildmaus, Agnes Milla Bereczki, Karolina Kadak. Laagri eesmärk oli äratada noortes huvi teadustöö vastu, võimaldada neil omandada praktilisi oskusi Läänemere uuringute jaoks ning luua rahvusvahelisi kontakte õpilaste, õpetajate ja teadlaste vahel.

30.septembril kuulutatakse välja BSP tänavune veebiviktoriin (WebQuiz), kus kõik BSP õpilased saavad oma teadmised Läänemerest proovile panna. Vastamiseks on aega üks kuu ja parimate tulemuste saajatele saadetakse auhinnad.

Üritusi toimub palju ning neil saab silma peal hoida <https://www.facebook.com/unesco.bsp>

18. Kanagawa laste kunstibiennaal ootab töid

Juba 18-ndat korda toimub Jaapanis rahvusvaheline kunstikonkurss lastele. Eelmisele konkursile esitati ühtekokku 24 000 tööd. Ka seekord oodatakse rohket osavõttu.

Osalemistingimused:

- vanus: 4–15 aastat seisuga 1.aprill 2015.
- töö võib olla vabalt valitud teemal
- kasutada võib akvarelle, õlivärve, värvipliitseid ja värvkriite; ka graafilised lehed ja kollaažitehnika on oodatud; tööd tuleb esitada paberil või lõuendil (õlivärvide puhul on lõuend kohustuslik); tööd ei tohi olla raamitud, ebaühtlased, kergesti purunevad ega sisaldada kergesti riknevaid materjale

- töö suurus: paber kuni 54x38 cm, lõuendi formaat kuni F8

- iga osaleja tohib esitada ühe originaalse võistlustöö, mida pole varem ühelgi näitusel esitletud

- tööde esitamise tähtaeg on 31.oktoober 2014

- tööd tuleb saata posti teel (e-postiga saadetud töid ei arvestata) aadressil:

Secretariat, The 18th Kanagawa Biennial World Children's Art Exhibition

Japan Overseas Cooperative Association
c/o Kanagawa Plaza for Global Citizenship
1-2-1, Kosugaya, Sakae-ku, Yokohama
247-0007 Japan

- iga töö tagaküljele tuleb kinnitada vormikohane silt oma andmetega

- laekunud võistlustöid hindab jaapani kunstnikest koosnev žürii. Võitjad kuulutatakse välja aprilli lõpus. Vastav info pannakse üles veebilehele <http://www.earthplaza.jp/biennial/English/index.html>

- kaks tööd saavad peapreemia, 50 osalejat saavad eripreemiad, lisaks on välja pandud väiksemad auhinnad 467 osalejale

- auhinnatud tööde omandi- ja autoriõigused kuuluvad korraldajale; auhinnatud töid ei tagastata, esitatud töid võidakse kasutada rahvusvahelistes projektides

- Lisainfo: k-biennial@earthplaza.jp

